Vzpomínky na Omahu.

V Památníku Nár. Jednoty Sokolské z r. 1904 píše V. Hubálek.

Národní Jednota Sokolská u příležitosti svého 25-letého působení vydává Památník, souhrn práce, obraz naší činnosti. Jest a mělo býti tudíž povinností nás Sokolů všech, přispět dle možnosti, každý ze svého středu, k dílu tak vzácnému a dobrému, jakým býti má tato kniha naše. Odhodlal jsem se napsati pár řádek, čili vzpomínky na naši první výpravu do Omahy. Jelikož Jednota naše nebyla ještě celý rok u N. J. S., a pak jsme byli početně tak slabí, (16 členů) nevěděli jsme, zdali máme se súčastnit, avšak ten žár a to nadšení, ta posvátná láska k národní věci, ta úcta k povinnosti, jež nám kázala "ku předu, zpátky ni krok!" to vše nám zůstane jako zářící hvězda ku další činnosti a vytrvalosti, abychom se přiblížili k bodu dokonalosti před přísnou tváří cizíny . . . .

A tak i Jednota naše, chtíc učinit zadost své povinnosti a svému poslání zvolila mne, ve své řádné schůzi za zástupce do sjezdu v Omaze roku 1898 s podmínkou, že se též súčastním závodů, za náhradníka zvolen br. Václav Somer, v případu, kdybych pro nějakou nepředvídanou příčinu nemohl jeti, aby zaujal moje místo. A dnes, po pěti letech, nelituji toho, že jeli jsme se podívat na zamississippskou výstavu a na "český den," který byl u příležitosti té pořádán. K družině naší připojil se ještě Jos. Dlouhý z Holyrood. Odjezd ustanoven nočním rychlíkem z Wilson přes Kansas City dráhou Union Pacific. Do Omahy jsme přijeli v 7 hodin večer. Vyhledali jsme hostinec br. Šebka, nalézající se hned u nádraží. Br. Šebek byl tehdy tajemníkem Západní Župy. Po občerstvení sešel s námi br. Šebek do hotelu Union, kde nám zajistil pokoj. Po večeři jsme se odebrali do síně Omažského Sokola, kde se odbývala zkouška na prostná. Zde jsem se seznámil s bodrým a později tak nešťastným br. A. Kmentem, kterého nám neblahý osud tak záhy vyrval. Br. Kment byl starostou Západní Župy, a Sokolem tělem i duší, bylo to znáti z jeho přímé povahy a veškerého jeho jednání.

Následující den byl "český den" na zamississippské výstavě. Od osmé hodiny ranní scházeli se Sokolové a obecenstvo u síně omažského Sokola, sjížděly se též spolkové slavnostní vozy atd. Sokolové měli allegorický vůz, znázorňující tělesnou výchovu v českém národě, jeden sokol a jedna sokolka ve cvičebním kroji stáli na voze, jako na stráži. Úchvatný pohled! Průvod se hnul asi o 10. hodině. Napřed šli Sokolové jako národní garda, jejich vůz je následoval, pak ubíraly se v malebné směsi ostatní spolky a asi 13 hudebních kapel pod dozorem slavnostních maršálů. Sokolové v krojích měli na výstaviště vstup volný a provedli cvičení prostná s průvodem hudby. Večer, když jsme přišli do Union Hotelu, slyšeli jsme, jak prý Čechové důstojně vystoupili, jak byl veliký průvod, jak prý hudba krásně hrála, atd. Odvětil jsem, že Čechové jsou odjakživa dobří "Sokolové" a ještě lepší hudebníci. Na výstavišti jsem se seznámil se členy Výkonného Výboru N. J. S., s bratry Vokálem a Říhou a s br. Martinym, který byl tehdy zástupcem new-yorské Jednoty.

Druhý den byly závody. Spěchal jsem, abych byl v čas na místě. O osmé hodině průvod se hnul ze síně omažského Sokola do parku. V čele kráčela kapela, pak soudcovský sbor, pak borci, vedení župním náčelníkem, br. V. Třískou ze St. Louis.

Na cvičišti bylo již vše v pořádku a připraveno. Br. Tříska rozdělil a vyvolal čety, závody pak započaly. Bylo krásné letní jitro ku konci měsíce srpna, příroda, jako by zvěstovala nám, že již vykonala své poslání pro tento rok, že nyní na nás jest, abychom i my složili účet ze své činnosti. Závody postupovaly zdárně ku předu. V poledne měli borci půl hodiny volno, aby se mohli v buffetu občerstvit a poobědvat. Ale již trubka župního náčelníka volala borce na místo. Asi o páté hodině skončeny hlavní závody, a započaly mimořádné.

Ve chvíli té prvné jsem spatřil Sokolky, několik bylo jich zaměstnáno v buffetu a několik se procházelo po cvičišti, jak jim to slušelo! Jejich cvičící kroj, pak jejich chod tak lehký a hbitý, zkrátka prozrazoval eleganci v držení těla. Mimovolně vtírala se mi myšlénka, jestli my také ve Wilson porazíme někdy ten předpotopní předsudek proti ženskému tělocviku; učinili jsme od té doby několikráte pokus založit odbor Sokolek, ale vždycky selhal. Snad budoucí čas bude nám příznivější.

Následovalo zahájení sjezdu v síni omažského Sokola. Odevzdal jsem pověřující listinu a po malé chvíli starosta Výkonného Výboru N. J. S., br. Vokál, zahájil sjezd. Jak krásný a velebný byl to okamžik, jaký projev bratrský! Br. Říha přečetl jednatelskou zprávu N. J. S., napotom starosta jmenoval výbory, kteří zasedli hned ku své práci a ostatní bratři měli volno. Zde jsem se seznámil s ostatními bratry sjezdu, a jak seznámil, že milo vzpomínati.

Třetí den sjezdu jsme měli přátelský večírek v místnostech p. Havlíčka. Já rád vždy připomínám si oné chvíle, zažité mezi muži oddanými jedné ideii, bohatýrské věci sokolské. Ještě letos, když jsem byl v Cedar Rapids soudcem župních závodů, připoměl br. Rudiš-Jičínský, zdali pamatuji ještě ony krásné chvíle.

Výbor na organisaci, do kterého jsem byl též jmenován, postupoval a záhy byl se svou prací hotov ku spokojení všech zástupců. Přiblížil se poslední večer zasedání sjezdu. Byl jsem připraven, že o 10. hodině opustím Omahu. Bratři Jakub Somer a M. Somer již den před tím odjeli, zůstal jsem již sám z naší výpravy až z Kansasu. Podpisovali jsme protokol sjezdu a pěli píseň "Lví silou!" Loučili jsme se s milými bratry Sokoly, slibujíce si navzájem, že snad někdy se opět sejdeme. Když jsem již odcházel, přišel ke mně br. Kment a pravil: "Tak již odjíždíš? Pozdravuj bratry tvojí jednoty ode mne a jen pilně pěstujte tělocvik! Buďte vytrvalí ve svém snažení, vytrvalost jest matkou zdaru, a pak tělocvik sám o sobě má cenu, která se nenechá penězi nahradit," horoval bratr dále. Přislíbil jsem a konal dle slov, jehož není více! —

Když jsem přišel na nádraží, čekal jsem ještě asi deset minut na odjezd vlaku a hlavou mou i srdcem cosi chvělo. Konečně se vlak hnul a já opouštěl Omahu, avšak vzpomínky na ni mně navždy zůstaly v blahé paměti, vzpomínky všech těch, kdož s námi byli a s námi jsou.

HLEDAJÍ TYP PRAVÝCH AMERIČANŮ.

(Zpráva Korrespondenční Kanceláře Svazu Č. A. Žurnalistů.)

Od nějaké doby velmi pilně pátrá se po vzoru pravého amerického národa a zajímavo je, že na důležité práci této, která konečně má rozřešit problem, jakými rysy se vyznačují praví Američané, muž i žena, podílejí se na předním místě dva naši krajané. Je to proslulý anthropolog dr. Aleš Hrdlička, kurátor musejní laboratoře ve Washingtonu, a sochař František Mička. O rozřešení problemu tohoto zajímala se již věda i umění, avšak dosud s málo uspokojivým výsledkem. Umění činilo již dříve v tomto směru pokusy a věda poněkud přispěla, ale teprve nyní zahájeny byly vážnější kroky na zjištění všech fakt, v čem záleží pravý typ americký, ať u ženy anebo u muže. Amerika je zvána tak zvaným tavicím kotlem, v němž přeměňují se časem význačné rysy všech národností, všech plemen a přece existuje v moři těchto různých národů jedna bílá rassa, která má své vlastní odlišné rysy a ty právě jsou nyní zkoušeny. V poslední době měřeny jsou rysy nejméně třetí generace, tedy muži i ženy a dítky zde rozených prarodičů a zkoušeli se nejen zabarvení pleti, výše, fysické vlastnosti, souměrnost vzrůstu, povaha, nýbrž i činnost srdeční, svalová síla, tvar lebky a význačné známky ostatních rysů. Tato vědecká práce konána je na popud Národního Musea Spojených Států a dr. Hrdlička jako proslulý znalec různých typů rasových byl vybrán k této důležité práci. Vydatně pomáhá mu český sochař Mička, jak již podotčeno.

Dr. Hrdlička vydal prohlášení, aby přihlašovali se jen ti muži a ženy i dítky, jichž děd a babička byli zde narozeni. Český učenec, jenž dnes je kuratorem Národního Musea plných 11 roků, má po ruce všecky přístroje, jimiž měřena je lebka, tělo a funkce lidského těla. Dr. Hrdlička se vyslovil, že je toho přesvědčení, že obyvatelstvo po určitou dobu sídlící a žijící ve Spojených Státech, přibližuje se fysickými vlastnostmi sice indiánské rase, avšak přece jen vytvořuje se nejen nová národnost, nýbrž zcela nový typ bílé rasy. A na zjištění těchto faktů měří a zkouší dr. Aleš Hrdlička všecky vlastnosti potomků v Americe, narozených prarodičů. Přihlášení musí být normálně rostlí, bez jakékoliv tělesné anebo duševní vady a věk jejich od 24 do 60 let. Zkoušena je i barva očí, vlasů i způsob dýchání a jiné podrobnosti, které budou hrát v celém šetření velmi důležitou úlohu. Je potřeba vyzkoušet nejméně 200 mužů a tentýž počet žen. Měření a zkoušení takové trvá jen něco od 15 do 20 minut a při zkoušení žen je třeba odstranit obuv při měření, anebo rozpustit vlasy, když měřena je lebka. Sochař Mička tvoří sádrové masky, vzaté od některých přihlášených v životní velikosti a ty všecky budou zachovány, takže podán bude jimi celý obraz význačných rysů americké rasy, indiánské zvláště a černošské, vedle prvních dvou a to od dítek až do dospělých ve věku 100 let, když najdou se podobné vzory. Do celé sbírky těchto vzorů zařaděny budou ukázky různého věku od 9 měsíců, obé pohlaví, věk 3 let, 10 let, 15, 20, 28, 35, 45, 55, 65, 75, 85 a přes 100. Dnes již je hotov vzor pravého Američana ve věku 95 let, Indiána 95 let a dvou amerických černochů ve věku 103 a 114 let. Masky dítek nejsou ovšem brány s tváří dětských, nýbrž jsou modelovány co nejpřesněji, aniž by bylo třeba bráti masku. Masky takové brány jsou tím způsobem, že se nejprve potře obočí, vous a část vlasů nad čelem měkkým mýdlem, tvář potom potřena olejem a do uší vloží se kousky vaty. Na tvář potom sochař přikládá zvláštní druh tvrdnoucí hmoty a roztírá nahoru po čele. Zanechává ovšem otvory pro oči a nosní dírky. Když hmota stvrdne, sejme se a z tohoto negativu odlévají se modely. Tyto tři serie masek, nejen tváří, nýbrž i rukou, krku, ramen a hlavy, budou vystaveny v Panamsko-Kalifornské výstavě v roce 1915 v San Diegu a po výstavě připadnou tamnímu městskému museu.

SLOVANŠTÍ PŘISTĚHOVALCI NA ELLIS ISLANDU.

(Původní zpráva Slov. Amer. Korrespodence.)

Vzdor tomu, že za poslední měsíc možno zaznamenati úpadek přistěhovaleckého přílivu, přece na Ellis Islandě jsou místnosti detenční stále hustě obsazeny přistěhovalci, čekajícími na rozhodnutí úřadů přistěhovaleckých. — Z jednotlivých případů uvádíme:

Ze Svařené u Vysokého Mýta jela k svému "strýci", z něhož se však vyklubal při výslechu 'ženich', 23-letá Žofie Kořínková, která přijela po lodi "Kronprincesse Cecilie" ve druhé kajutě. Kořínková stále se dovolávala svého "strýce", Frant. Hladíka, bytem v Anthon, Pa. Pojednou však, nemohouce si vzpomenouti na adresu svého "strýčka", prokázala se dopisem, kde se milý strýček podepsal: Tvůj věrný František... To zavdalo komisaři příležitosti k dosti všetečným otázkám, jak to vlastně s tím "strýčkem" jest, až konečně byla Kořínková zadržena do té doby, až "věrný strýček Františk" si pro ni přijde a ihned se s ní sezdá, aneb pošle notářem pověřený revers, že si ji vezme. V případě opáčném byla by vydána nebezpečí, že byla by deportována, a aby nebyla svěřena přistěhovaleckým úřadem zodpovědnosti Slovanské Společnosti přistěhovalecké.

K svému bratru Františku do Detroit, Mich., přijíždí 14-letá Marta Sudová z Kasejovic u Blatné. Přijela po lodi "Kaiser Wilhelm der Grosse". Bratr její jest v Americe již 25 lét. Na ostrově byla zadržena, poněvadž se musí její bratr zaručiti, že ji bude posílati do 16 roků do školy i že se o ni tak postará, aby nepřipadla veřejné dobročinnosti na obtíž.

Takovou Češkou, která sice neumí dobře česky, ale česky cítí, jest 23-letá Emilie Šraibová, rozená v Karbicích u Ústí nad Lab. Vykládajíc na Ellis Islandě své osudy, končí svůj rozhovor: "Ja, ty Češi sou všude utlačovaný." Přijela se svým 11-měs. chlapeckem po lodi "Finland". Její muž nastávající, Jos. Leopold, truhlaří v Chicagu a byl požádán, aby poslal "affidavit", což také učinil a Šraibová jest již dnes u něho.

ČESKO-AMERICKÁ VÝPRAVA HUSOVA ROKU 1915.

Komitét česko-americké výpravy Husovy 1915 konal za předsednictví dra. V. Píska a plné účasti členů svou schůzi, na níž podal sekretář komitétu L. Pacák obsáhlou zprávu o vykonaných pracích, v níž konstatoval, že za účelem navázání potřebných osobních styků podnikl cestu po osadách amerických. Podařilo se mu získati zájem o oslavy Husovy i o účast na společném zájezdu. Dle dosavadních proposic možno čítati, že se výpravy súčastní as 1500 osob z kruhů jak českých, tak amerických. Potěšitelná účast amerických universit jest již zajištěna. — Zpráva sekretáře byla schválena.

Dr. V. Písek sdělil, že čeští evangelíci američtí usnesli se na sjezdu v Chicagu připojiti se k výpravě česko-americké, což bylo vzato na vědomí a předsedovi za podporu tohoto rozhodnutí vzdány protokolárně díky.

K žádosti red. Melichara pojednáno bylo o úvaze dra. Vojana ve "Slavii" a výslovně bylo konstatováno, že komitét česko-americké výpravy Husovy 1915, prost jakýchkoliv cílů vydělených, převzal na se úkol ujmouti se pořádání společné výpravy všech Čechů Amerických, bez rozdílu smýšlení a každý, kdo prost jest předsudků a chce se připojiti, je upřímně vítán. Komitét jest vzdálen jakékoliv propagandy a lituje, že z důvodů, jež nejsou právě neprůhledné, část tisku sama snaží se výpravě česko-americké vtisknouti ráz, který nemá a dle svých intencí míti nemůže. Komitét snaží se také docíliti co největší účast v kruzích amerických a již z toho důvodu postupuje naprosto objektivně.

Výslovně bylo konstatováno, že komitét nemá ničeho společného se zprávou, ocitnuvší se bez jeho jakéhokoliv vědomí v listech, která zavdala podnět k úvaze dra. Vojana ve "Slavii".

Komitét veden upřímnou snahou provésti vše, aby společná výprava Čechů a Američanů r. 1915 vyzněla důstojně a pro všechny súčastněné uspokojivě, jest si vědom plně toho, že svému úkolu může dostáti tehdy, setká-li se také s plným porozuměním naší veřejnosti, která rovněž — jako komitét sám — zajisté jest si také vědoma své zodpovědnosti vůči vážnosti chystaných oslav. (Úř. zpr.) Sl. Amer. Kor.

V letních měsících

žaludek obyčejně pracuje s větší námahou a potřebuje posily. Potrava tak rychle netráví a jídlo ani nechutná. — Potřebujete občasný doušek

SEVEROVY
Žaludeční Hořké

osvědčeného to žaludečního silitele a dodavatele chuti k jídlu. Dávka před každým jídlem napomáhá trávení a osvěžuje.

Velmi dobrá tam, kde žaludek nepracuje, při zácpě, nestravnosti, nezáživnosti, slabosti a při střídavé horečce.

Odporučení hodná sílivka pro staré, nedužívé a slabé osoby a pro ty, kdo se po- nemoci zotavují.

Nemohla nic jíst.

"Není nad Severovy Léky. Všechny, které jsem zkusila, osvědčily se znamenitě. Zvláště Severova Žaludeční Hořká. Nemohla jsem nic jíst, tak že jsem se až od slabosti třásla. Ale jakmile jsem obdržela Severovu Žaludeční Hořkou, jen jednu láhev jsem využila, a slabost zmizela. Chutnalo mi zase dobře. Chci míti Vaše léky vždy po ruce." Mary Bartoš, R. No. 7, St. Johns, Mich.

Žádejte v lékárnách Severovu Žaludeční Hořkou. Nedejte si vnutiti nápodobeniny. Kdyby ji Váš lékárník neměl, objednejte si ji přímo.

Cena 50 centů a $1.00 všude v lékárnách.

W. F. SEVERA CO.,
CEDAR RAPIDS, IOWA

Nejpřesnější příprava lékařských předpisů z Čech i amerických. Průtržní pásy. Kávové perkolátory. Z Čech: Šimanovského thé proti kašli, balíček $1.20 poštou. Dr. Rosy životní balsám 5c. Rapé. Třikrál. tabák. Viršinky.

BERÁNEK A SYN, lékárníci, 16. a Willam ul. Omaha, Nebr.

Sloup a Miřácký

vlastní první třídy moderně zařízený

HOSTINEC

v č. 1268 So. 14. St. Omaha

Všeho druhu likéry. Černé pivo a nejlepší doutníky stále na ruce. Telefon Douglas 7437 10-4fo

S účastněte se II. sletu a závodů Národní Jednoty Sokolské v Omaha od 22. do 26. července 1914

Podle zpráv těch, kteří mají uspořádání jejich na starosti, budou to jedny z největších a nejzdařilejších tělocvičných závodů, jaké kdy ve Spoj. Státech byly uspořádány. Očekává se, že více nežli 6,000 návštěvníků a zástupců se jich súčastní; 600 sokolů bude se na nich podílet, při kteréžto příležitosti bude zároveň kolem 200 sokolek závodit. Následující neděli bude uspořádáno vítězi veřejné cvičení o předáctví.

Union Pacific

Nejuznanější dráha na západě

nabízí Vám nepřekonatelné služby na dráze a sice do Omahy a při zpáteční cestě do Vašeho domova. Jízdní řád jest tak sestaven, že vlaky do Omahy v nejpříhodnějších hodinách přijedou a doba odjezdu vlaků jest rovněž pro Vás nanejvýš pohodlná.

UNION PACIFIC

O bližší podrobnosti, vztahující se na jízdné, zeptejte se na nejbližším železniční agenta, nebo dopis adresujte na:

W. S. BASINGER, G. P. A.

OMAHA, NEBRASKA